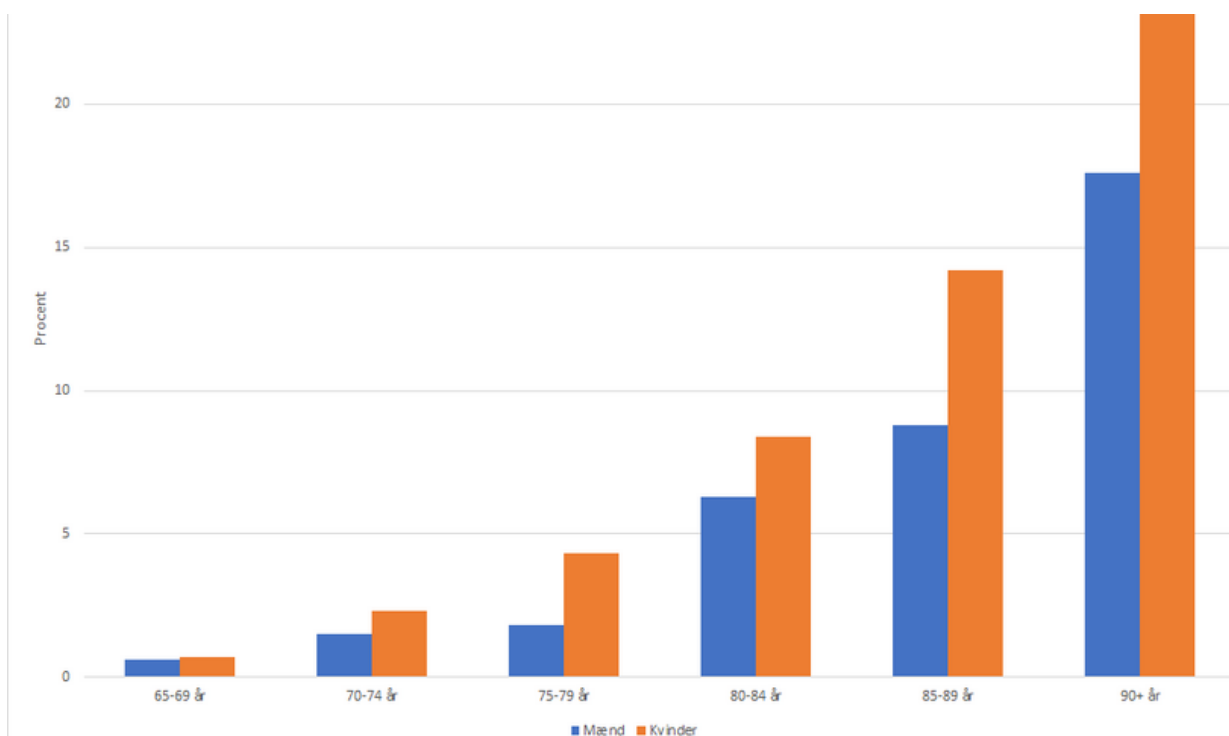

Nyt estimat af forekomsten af demens

Kasper Jørgensen

Ifølge et nyt estimat af forekomsten af demens er der ca. 87.000 personer med demens i Danmark. Det lyder måske af meget, men et tidligere estimat lå helt oppe omkring 97.000 personer med demens. Estimatet er udarbejdet af Alzheimer Europe.

Procentvis forekomst af demens i ældrebefolkningen (prævalensrater)

Nedgangen i det anslåede antal personer med demens afspejler formentlig, at ældrebefolkningen generelt er sundere og bedre uddannet end tidligere.

Alzheimer Europe er en europæisk NGO (*non-governmental organisation*), der blandt andet har til formål at give en stemme til personer med demens og deres pårørende, at opprioritere demens i Europa og at støtte forskning i demens.

For godt 10 år siden udarbejdede Alzheimer Europe et estimat for forekomsten af demens baseret på befolkningsundersøgelser, som fremskrevet til 2018 ville betyde, at omkring 97.000 personer i Danmark skulle have demens. Det svarer til ca. 1,68% af befolkningen fra 30-års alderen og opefter.

Nye prævalensrater

Nu har Alzheimer Europe så udarbejdet et nyt estimat for forekomsten af demens baseret på 16 befolkningsundersøgelser publiceret i perioden 2008 til 2017. Estimatet præsenteres i form af såkaldte

prævalensrater for henholdsvis kvinder og mænd opdelt i syv forskellige aldersgrupper fra 60-års alderen og opefter. For aldersgruppen 30-59 år kunne Alzheimer Europe ikke finde relevante nyere befolkningsundersøgelser, men anvender i stedet prævalensrater publiceret i starten af 1990'erne.

Ved at kombinere data fra de 16 inkluderede stikprøveundersøgelser har Alzheimer Europe beregnet, at forekomsten af demens blandt mænd stiger fra ca. 0,6% i aldersgruppen 60-64 år til godt 40% i aldersgruppen 90+ år. Blandt kvinder ligger forekomsten af demens 10-50% højere end blandt mænd afhængigt af hvilken aldersgruppe, man kikker på.

Estimat for Danmark

Alzheimer Europe har endvidere gjort sig den ulejlighed at beregne estimater for forekomsten af demens i 2018 for hvert af de europæiske lande.

Estimaterne er baseret på en kombination af de ny prævalensrater og befolkningstal for henholdsvis kvinder og mænd i de europæiske lande. Ifølge estimaterne var der i Danmark ca. 57.000 kvinder og 30.000 mænd med demens i 2018 fra 30-års alderen og opefter.

Det giver et samlet dansk estimat på godt 87.000 personer med demens, hvilket svarer til 1,51% af befolkningen. Estimateret er ca. 10.000 personer lavere end estimatet baseret på de tidligere prævalensrater fra Alzheimer Europe. Det relative fald i den anslåede forekomst af demens ses både blandt kvinder og mænd.

Hvis vi indsnævrer aldersgruppen til personer fra 60 år og opefter, giver det et estimat på ca. 56.000 kvinder og 28.500 mænd med demens i Danmark i 2018 – i alt ca. 84.500 personer. Denne begrænsning af aldersgruppen kan forsvares med, at demensdiagnoser blandt personer under 60-års alderen generelt er mere usikre end demensdiagnoser blandt ældre, samt at datagrundlaget for prævalensrater blandt yngre er af ældre dato.

Fremskrivninger

Alzheimer Europe har endvidere udarbejdet fremskrivninger af forekomsten af demens, hvoraf det fremgår, at vi i Danmark kan forvente knap 107.000 personer med demens i 2025 og knap 166.000 personer med demens i 2050. Fremskrivningen forudsætter, at den relative forekomst af demens blandt kvinder og mænd i de berørte aldersgrupper ikke ændrer sig med tiden. Det må understreges, at fremskrivninger af denne type er forbundet med endog meget stor usikkerhed.

Stor variation

Hvis man ser nærmere på de befolkningsundersøgelser, der ligger til grund for Alzheimer Europes ny prævalensrater, falder det i øjnene, at variationen i forekomsten af demens på tværs af studier er ganske betydelig. En portugisisk stikprøveundersøgelse fra 2018 af 60+ årige finder for eksempel en prævalensrate for demens på 1,2%, hvorimod en græsk stikprøveundersøgelse fra 2017 af samme aldersgruppe finder en prævalensrate på 23,5%. Et italiensk studie fra 2015 af 80+ årige rapporterer en prævalensrate for demens på ikke mindre end 35,7%. Den store variation indikerer, at metodik og diagnosekriterier for demens næppe er helt ensartede på tværs af studierne.

Skæv kønsfordeling

Noget andet, der falder i øjnene, er den skæve kønsfordeling i estimater af forekomst af demens.

Ifølge Alzheimer Europes estimat udgør kvinder ret præcist to tredjedele af den samlede forekomst af personer med demens i Danmark, mens mænd kun tegner sig for en tredjedel. Men hvis man ser på kønsfordelingen blandt personer, der diagnosticeres med demens på danske demensudredningsenheder, er den væsentlig mindre skæv. I 2018 fik ca. 3.380 kvinder og ca. 2.650 mænd en demensdiagnose på en demensudredningsenhed svarende til, at 56% af de diagnosticerede var kvinder og 44% var mænd.

Det er uklart, hvorfor prævalensraterne fra Alzheimer Europe har en væsentligt mere skæv kønsfordeling. En mulig forklaring kunne være, at befolkningsundersøgelserne fra især sydeuropæiske lande ikke i tilstrækkelig grad har taget højde for, at uddannelsesniveaut blandt ældre kvinder er lavere end blandt ældre mænd. De korte kognitive tests, der typisk indgår i opsporing af demens i befolkningsundersøgelser, er sværere at gennemføre for personer med kort skolegang eller uddannelse, hvilket kan have medført en urealistisk høj diagnosticeringsrate blandt ældre kvinder.

BAGGRUND

[Dementia in Europe Yearbook 2019. Alzheimer Europe; 2020](#)

[EUROCODE, Report of WP 7 2006, Prevalence of Dementia in Europe. Alzheimer Europe; 2006.](#)

[Løngaard K, Hare-Bruun H. Dansk Klinisk Kvalitetsdatabase for Demens. Årsrapport 2018. Regionernes Kliniske Kvalitetsudviklingsprogram; 2019](#)

[Tsolaki M, Gkioka M, Vrykoui E, Galoutzi N, Kavalou E, Pattakou-Parasyri V. Prevalence of Dementia, Depression, and Mild Cognitive Impairment in a Rural Area of the Island of Crete, Greece. *Am J Alzheimers Dis Other Demen.* 2017;32\(5\):252-64.](#)

[Ruano L, Araujo N, Branco M, Barreto R, Moreira S, Pais R, et al. Prevalence and Causes of Cognitive Impairment and Dementia in a Population-Based Cohort from Northern Portugal. *Am J Alzheimers Dis Other Demen.* 2019;34\(1\):49-56.](#)

[Lucca U, Tettamanti M, Logrosino G, Tiraboschi P, Landi C, Sacco L, et al. Prevalence of dementia in the oldest old: the Monzino 80-plus population based study. *Alzheimer's & dementia.* 2015;11\(3\):258-70 e3](#)

Oprettet: 18. februar 2020